

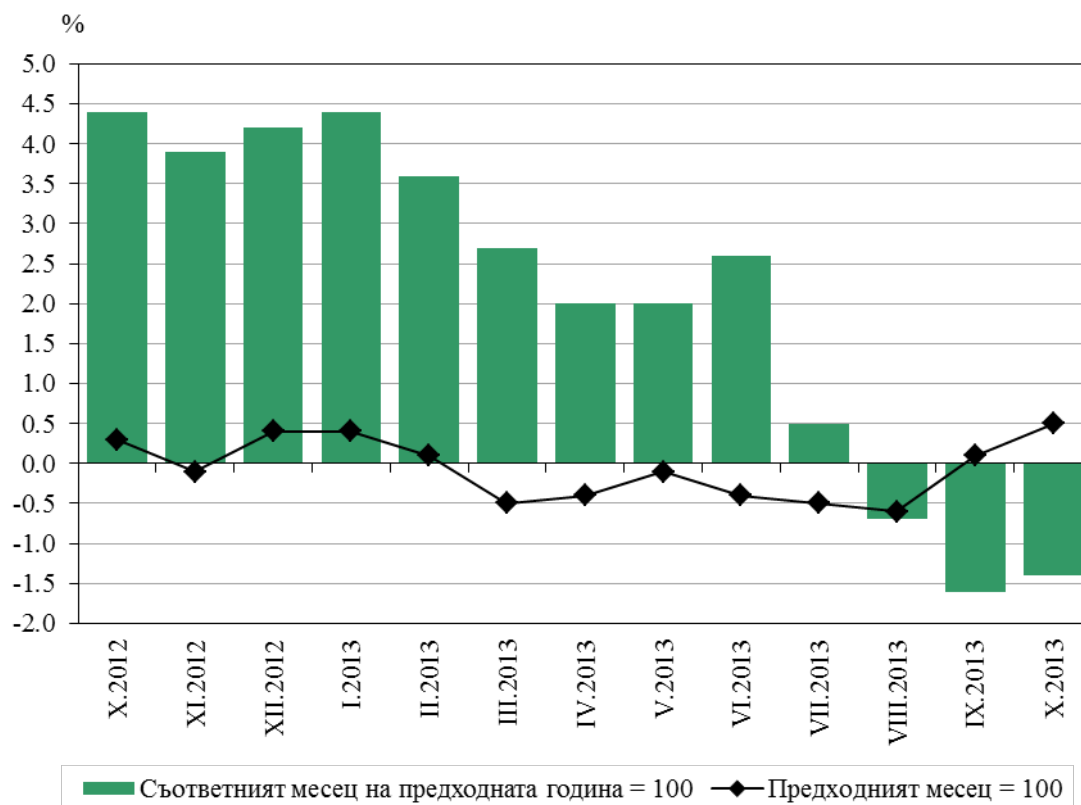
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2013 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за октомври 2013 г. спрямо септември 2013 г. е 100.5%, т.е. месечната инфлация е 0.5%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2013 г. спрямо декември 2012 г.) е минус 1.7%, а годишната инфлация за октомври 2013 г. спрямо октомври 2012 г. е минус 1.4% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода ноември 2012 - октомври 2013 г. спрямо периода ноември 2011 - октомври 2012 г. е 1.8%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През октомври 2013 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.9%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.2%;
- облекло и обувки - увеличение с 4.9%;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - намаление с 0.1%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.1%;

- здравеопазване - увеличение с 0.2%;
- транспорт - намаление с 0.9%;
- съобщения - увеличение с 0.6%;
- развлечения и култура - увеличение с 0.2%;
- образование - увеличение с 0.4%;
- ресторанти и хотели - увеличение с 0.1%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.2%.

През октомври 2013 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: месо от едър рогат добитък - с 3.3%, трайни и малотрайни колбаси - съответно с 0.3 и 0.9%, мляно месо (кайма) - с 1.0%, риба (прясна и замразена) - с 0.7%, пресни млека - с 1.1%, кисели млека - с 0.4%, яйца - с 2.4%, сирене - с 1.3%, кашкавал - с 0.8%, млечни масла - с 2.4%, домати - с 20.0%, краставици - с 16.1%, пипер - с 19.5%, картофи - с 2.2%, зрял боб - с 4.3%, минерална вода - с 0.5%, бира - с 1.0%, и други.

През месеца са се намалили цените на следните хранителни продукти: брашно - с 0.8%, бял хляб - с 0.5%, свинско месо - с 0.8%, месо от домашни птици - с 0.2%, маргарин - с 0.3%, слънчогледово олио - с 0.6%, зрял лук и чесън - по 2.4%, моркови - с 1.2%, ябълки - със 7.7%, цитрусови и южни плодове - с 5.7%, захар - с 1.1%, газирани напитки - с 1.9%, вина - с 0.4%, и други.

През октомври 2013 г. в групите на нехранителните стоки и услугите са се увеличили цените на: облекло и обувки - съответно с 4.5 и 5.9%, цигари - с 0.1%, услуги за текущ ремонт и поддържане на жилище - с 0.5%, газообразни горива за битови нужди - с 0.6%, готварски печки - с 0.2%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 0.1%, пътнически автобусен транспорт - с 0.2%, услуги в областта на развлеченията и спорта - с 0.7%, вестници - с 1.5%, услуги в заведения за обществено хранене - с 0.1%, продукти за лична хигиена - с 1.7%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление при: твърди горива за битови нужди - с 0.8%, климатични инсталации - с 0.2%, продукти и препарати за почистване и поддържане на дома - с 0.5%, автомобили втора употреба - с 0.9%, дизелово гориво - с 2.8%, автомобилен бензин А95Н - с 1.3%, автомобилен бензин А98Н - с 1.4%, услуги по краткосрочно настаняване - с 1.2%, козметични продукти - с 0.6%, и други.

През октомври 2013 г. при цените на лекарствата и другите фармацевтични продукти е регистрирано увеличение с 0.2%, цените на лекарските услуги са се повишили с 0.2%, а цените на стоматологичните услуги са на равнището от предходния месец.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за октомври 2013 г. спрямо септември 2013 г. е 100.2%, т.е. месечната инфлация е 0.2%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2013 г. спрямо декември 2012 г.) е минус 1.2%, а годишната инфлация за октомври 2013 г. спрямо октомври 2012 г. е минус 1.1% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода ноември 2012 - октомври 2013 г. спрямо периода ноември 2011 - октомври 2012 г. е 1.0%.

Според ХИПЦ през октомври 2013 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.6%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.3%;

- облекло и обувки - увеличение с 4.1%;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 0.3%;
- здравеопазване - увеличение с 0.1%;
- транспорт - намаление с 0.8%;
- съобщения - увеличение с 0.4%;
- развлечения и култура - намаление с 0.1%;
- образование - увеличение с 0.6%;
- ресторанти и хотели - намаление с 0.2%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.1%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за октомври 2013 г. спрямо септември 2013 г. е 100.6%, а от началото на годината (октомври 2013 г. спрямо декември 2012 г.) е 97.4% (табл. 3 от приложението).

През октомври цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 1.0%;
- нехранителни стоки - увеличение с 0.1%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени **с натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерител на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за октомври 2013 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла - 2012	X.2013		
		предходният месец = 100	декември 2012 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.5	98.3	98.6
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	35.109	100.9	99.6	100.3
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.360	100.2	100.8	100.9
03 Облекло и обувки	3.859	104.9	99.0	100.3
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	17.845	99.9	93.0	93.4
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	3.695	99.9	99.4	99.0
06 Здравеопазване	6.410	100.2	98.2	97.8
07 Транспорт	8.064	99.1	100.3	97.5
08 Съобщения	5.456	100.6	100.3	100.4
09 Развлечения и култура	4.353	100.2	93.8	96.2
10 Образование	0.420	100.4	100.9	100.9
11 Ресторанти и хотели	5.112	100.1	101.6	102.8
12 Разнообразни стоки и услуги	4.316	100.2	100.5	100.3
Хранителни	36.427	100.9	99.7	100.3
Нехранителни	30.617	100.4	98.9	98.3
Обществено хранене	4.887	100.1	101.9	102.7
Услуги	28.069	100.1	95.3	95.9

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за октомври 2013 година

Потребителски групи	Тегла - 2012	X.2013			
		2005 = 100	предходният месец = 100	декември 2012 = 100	съответният месец от предходната година = 100
		%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	144.38	100.2	98.8	98.9
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	222.519	154.04	100.6	99.6	100.1
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	70.136	268.50	100.3	101.3	101.3
03 Облекло и обувки	32.546	131.29	104.1	99.3	100.5
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	95.353	139.83	100.0	93.4	93.7
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	64.433	115.71	100.3	99.2	99.5
06 Здравеопазване	67.175	138.71	100.1	98.9	98.6
07 Транспорт	197.061	144.15	99.2	99.8	97.9
08 Съобщения	62.136	90.98	100.4	99.6	99.6
09 Развлечения и култура	57.501	101.73	99.9	94.6	95.9
10 Образование	9.615	179.38	100.6	100.7	100.7
11 Ресторанти и хотели	70.084	162.95	99.8	99.9	102.1
12 Разнообразни стоки и услуги	51.441	168.06	100.1	100.1	100.1

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за октомври 2013 година**

Потребителски групи	Тегла - 2012	(Проценти)
		Х.2013 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.6
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	56.591	101.0
Облекло и обувки	2.613	102.9
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	24.336	99.9
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	2.357	99.0
Здравеопазване	6.776	99.9
Транспорт	1.581	100.2
Съобщения	1.237	100.0
Развлечения и култура	0.544	100.1
Разнообразни стоки и услуги	3.964	100.1
Хранителни	56.591	101.0
Нехранителни	20.830	100.1
Услуги	22.579	100.0